

Ο ρόλος της Εκκλησίας για την εκπαίδευση των Ελλήνων στον Πόντο

Στο Ελληνικό Φροντιστήριο

Τραπεζούντος, το επονομαζόμενο και “Φάρος της Ανατολής”, παρείχε υψηλού επιπέδου εκπαίδευση στα παιδιά των Ποντίων και ανέδειξε διαπρεπείς επιστήμονες, δικηγόρους, γιατρούς, κληρικούς και δασκάλους.

Ονομαστές ήταν οι Σχολές Αστρονομίας και Μαθηματικών που λειτουργούσαν στην περιοχή, πριν από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης, ενώ ο Μέγας Βασίλειος γεννήθηκε και έμαθε τα πρώτα του γράμματα στη Νεοκαισάρεια του Πόντου.

Η Εκκλησία ήταν ο κυρίαρχος θεσμός που επέβλεπε την παιδεία του ελληνικού στοιχείου, όπως επισημαίνει ο δάσκαλος και δημοσιογράφος, Στάθης Ταξίδης, στο βιβλίο του “Η εκπαίδευση των Ελλήνων στον Πόντο”, το οποίο παρουσιάστηκε σε εκδήλωση στην Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών, στη Θεσσαλονίκη.

Ο κ. Ταξίδης τόνισε, μιλώντας στο ΑΠΕ-ΜΠΕ, ότι στο βιβλίο διερευνώνται με ευσύνοπτο τρόπο όλες οι πτυχές της εκπαίδευσης (τρόπος ίδρυσης σχολείων, χρηματοδότηση, στελέχωση, σχέση με το ελεύθερο ελληνικό κράτος, βιβλία, κτίρια, κλπ), από τα αρχαία χρόνια μέχρι το 1922, με έμφαση από το 1830 και μετά.

Πρόσθεσε, δε, ότι η τοπική κοινωνία είχε την πρωτοβουλία για την ίδρυση των σχολείων, καθώς και την ευθύνη για τη συντήρησή τους. Σημαντικός ήταν ο ρόλος της Εκκλησίας, ενώ οι δάσκαλοι στην αρχή ήταν ιερείς και αργότερα και λαϊκοί.

Πολλοί απόφοιτοι επέστρεψαν ως δάσκαλοι και καθηγητές για να στελεχώσουν τα σχολεία του Πόντου.

Χαρακτηριστικό είναι ότι έλιωσαν τα περισσευούμενα αναθήματα και τα πεπαλαιωμένα ιερά σκεύη και με τις 600 οκάδες ασήμι και τις 200 οκάδες χρυσό που προέκυψαν, αγοράστηκαν καταστήματα και τα έσοδα από την ενοικίαση τους δίνονταν για τη λειτουργία σχολείων στην επαρχία Χαλδαίας.

Σύμφωνα πάντα με τον κ. Ταξίδη, το ελεύθερο ελληνικό κράτος έστειλε εκατοντάδες δασκάλους στα σχολεία του Πόντου για να προωθήσει την ιδεολογία της Μεγάλης Ελλάδας.

Το υπουργείο Παιδείας της Τουρκίας προσπάθησε να παρέμβει, ωστόσο ο Πατριάρχης Ιωακείμ ο Γ', υπενθυμίζοντας τα προνόμια που είχε δώσει ο Μωάμεθ στον Οικουμενικό Πατριάρχη και συνεκδοχικά στον εγχώριο μητροπολίτη, διασφάλισε την απρόσκοπτη λειτουργία των σχολείων.

Να σημειωθεί ότι τα σχολικά βιβλία έπρεπε να εγκριθούν από το υπουργείο, ωστόσο κυκλοφορούσαν κρυφά και βιβλία από την Ελλάδα.

Στη διάρκεια της εκδήλωσης, τα παιδιά της χορωδίας, της πέμπτης τάξης του 55ου δημοτικού σχολείου, όπου διδάσκει ο κ. Ταξίδης, απέδωσαν ποντιακά τραγούδια.

Πηγές: romfea.gr -ΑΠΕ - ΜΠΕ